

Slikken en slikproblemen

Hoe ontstaan slikproblemen?

Slikproblemen kunnen plotseling ontstaan door een beroerte, trauma of operatie. Ook het geleidelijk ontstaan ervan is mogelijk, bijvoorbeeld bij de ziekte van Parkinson, MS, een spierziekte of dementie.

De normale slikbeweging

Slikken is een ingewikkelde beweging waarbij minstens 40 spieren zijn betrokken. We slikken zonder erbij na te denken. Zelfs buiten de maaltijden om slikken we een paar maal per minuut.

Het slikken van voedsel (vaste voeding en dranken) verloopt in een aantal stappen:

1. Het voedsel wordt in de mond genomen
2. Het voedsel wordt gekauwd en/of op de tong verzameld
3. Het voedsel wordt door de tongspieren naar de keel gebracht
4. Het voedsel wordt doorgeslikt en komt in de slokdarm terecht

Hoe herken je slikproblemen?

Enkele symptomen zijn:

- Verslikken gevolgd door hoesten en/of benauwdheid
- Voedsel blijft in de mond en/of de keel hangen
- Kauwen en slikken kost moeite
- Eten en drinken kost veel tijd
- Speekselverlies

Enkele gevolgen kunnen zijn

- Gewichtsverlies
- Longontsteking
- Uitdroging
- Ondervoeding

Slikonderzoek; de logopedist

De logopedist inventariseert de slikklachten en onderzoekt de bewegingen en het gevoel van o.a. mond, tong, gezicht en gehemelte. Indien mogelijk wordt het slikken onderzocht met water, dik vloeibaar en/of vast voedsel. Zo nodig kan nader onderzoek worden gedaan door de KNO-arts en/of de radioloog.

Logopedische behandeling van slikproblemen

De behandelmogelijkheden verschillen per ziektebeeld maar hebben altijd tot doel dat de voedselinname veilig en prettig verloopt.

Aandachtspunten in de behandeling kunnen zijn:

- Uitleg geven over het slikken
- Bespreken algemene voorwaarden voor het veilig slikken zoals: niet praten en eten tegelijkertijd, geen afleiding, rustig tempo
- Aanleren van speciale sliktechnieken
- Versterken van de motoriek van de slikspieren
- Aanpassen van de consistentie van voeding en dranken
- Adviseren over het innemen van medicijnen
- Advisering en behandeling bij speekselverlies
- Bespreken van het belang van mondverzorging
- Bespreken van eerste hulp bij verslikken (o.a. Heimlich manoeuvre)
- Betrekken van partner en/of familie bij de behandeling.

Samenwerking met andere disciplines

Bij de behandeling van slikproblemen zijn vaak meerdere disciplines betrokken, zoals de arts/specialist, diëtist, fysiotherapeut, ergotherapeut en verpleegkundige.

Openingstijden en bereikbaarheid

De afdeling logopedie is geopend van maandag t/m vrijdag van 09.00-17.00 uur, op dinsdagavond tot 21.00 uur en op zaterdag van 8.30-12.00 uur. Voor vragen over de mogelijkheden op het gebied van logopedische behandeling kunt u contact opnemen met de afdeling logopedie via onderstaande telefoonnummers of via e-mail:

Afdeling logopedie: 085-7829536

Logopedisten:

Marjolein Smit-Otte: 06-33348716
(maandag, dinsdag, donderdag en zaterdag)

Lenie Zegers-Maasdam: 06-33135871
(woensdag, vrijdag en zaterdag)

E-mail: logopedie@zorg-waard.nl

Voor meer informatie:

- Website Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie www.nvlf.nl
- Websites van de betreffende patiëntenverenigingen.

U kunt zoeken op:

slikproblemen, slikstoornissen, slikonderzoek, sliktraining, slikbehandeling, sliktherapie, verslikken, verslikpneumonie, dysfagie, dysphagia.